

3.27pt

Statystyczna Analiza "Grubych" Zbiorów Danych

Małgorzata Bogdan

Instytut Matematyczny
Uniwersytet Wrocławski

Wrocław, 28/09/2017

Baza danych (1)

Inventory List										
Highlight items to reorder? Yes										
Inventory ID	Name	Description	Unit Price	Quantity in Stock	Inventory Value	Reorder Level	Reorder Time in Days	Quantity in Reorder	Discontinued?	
IN0001	Item 1	Desc 1	\$51.00	25	\$1,275.00	29	13	50		
IN0002	Item 2	Desc 2	\$93.00	132	\$12,276.00	231	4	50		
IN0003	Item 3	Desc 3	\$57.00	151	\$8,607.00	114	11	150		
IN0004	Item 4	Desc 4	\$19.00	186	\$3,534.00	158	6	50		
IN0005	Item 5	Desc 5	\$75.00	62	\$4,650.00	39	12	50		
IN0006	Item 6	Desc 6	\$11.00	5	\$55.00	9	13	150		
IN0007	Item 7	Desc 7	\$56.00	58	\$3,248.00	108	2	100		
IN0008	Item 8	Desc 8	\$38.00	101	\$3,838.00	162	3	100		
IN0009	Item 9	Desc 9	\$59.00	122	\$7,198.00	82	3	150		
IN0010	Item 10	Desc 10	\$50.00	175	\$8,750.00	283	8	150		
IN0011	Item 11	Desc 11	\$59.00	176	\$10,384.00	229	1	100		
IN0012	Item 12	Desc 12	\$18.00	22	\$396.00	36	12	50		
IN0013	Item 13	Desc 13	\$26.00	72	\$1,872.00	102	9	100		
IN0014	Item 14	Desc 14	\$42.00	62	\$2,604.00	83	2	100		
IN0015	Item 15	Desc 15	\$32.00	46	\$1,472.00	23	15	50		
IN0016	Item 16	Desc 16	\$90.00	96	\$8,640.00	180	3	50		
IN0017	Item 17	Desc 17	\$67.00	67	\$4,489.00	48	4	60		
IN0018	Item 18	Desc 18	\$12.00	6	\$72.00	7	13	50		
IN0019	Item 19	Desc 19	\$82.00	143	\$11,726.00	164	12	150		
IN0020	Item 20	Desc 20	\$16.00	124	\$1,984.00	113	14	50		
IN0021	Item 21	Desc 21	\$19.00	112	\$2,128.00	75	11	50		
IN0022	Item 22	Desc 22	\$24.00	182	\$4,368.00	132	15	150		
IN0023	Item 23	Desc 23	\$69.00	866	\$59,634.00	843	6	849		
IN0024	Item 24	Desc 24	\$75.00	173	\$12,975.00	127	9	100		
IN0025	Item 25	Desc 25	\$14.00	28	\$392.00	21	8	50		

Genetyczna Baza Danych

	[,1]	[,2]	[,3]	[,4]	[,5]	[,6]	[,7]	[,8]	[,9]	[,10]	[,11]	[,12]	[,13]
[1,]	1	2	1	1	1	1	0	1	1	1	2	1	1
[2,]	0	1	1	2	2	2	0	1	1	0	0	0	2
[3,]	2	1	2	2	2	1	1	1	1	2	2	1	1
[4,]	1	1	1	1	0	1	1	2	2	0	0	0	1
[5,]	1	1	1	2	0	0	2	1	1	2	1	0	2
[6,]	2	0	1	2	1	1	1	2	1	1	0	2	1
[7,]	2	0	0	0	0	1	0	0	2	2	0	0	2
[8,]	1	2	0	2	2	1	1	1	1	2	2	1	0
[9,]	2	2	1	1	1	1	0	0	1	0	1	0	1
[10,]	0	2	1	1	1	0	1	0	2	2	0	1	1
[11,]	2	0	0	2	1	1	0	1	1	2	2	0	1
[12,]	0	0	2	2	1	1	1	0	1	1	2	0	1
[13,]	1	1	1	0	0	0	2	1	0	0	1	1	1
[14,]	2	0	1	2	0	2	2	1	1	1	1	1	0
[15,]	2	1	2	2	2	2	2	2	0	2	1	1	0
[16,]	1	2	2	0	2	1	1	0	1	2	2	2	0
[17,]	1	1	1	1	1	1	2	1	2	0	1	1	1
[18,]	0	1	1	0	1	2	1	0	0	0	0	0	1
[19,]	0	2	0	0	0	0	2	1	2	1	2	0	0
[20,]	1	0	2	0	2	1	1	1	2	1	1	1	1
[21,]	0	1	0	0	2	1	0	2	0	0	1	1	0
[22,]	1	0	1	1	1	1	2	0	1	0	0	1	2

n - liczba rekordów (osobników)

"Gruba" baza danych

n - liczba rekordów (osobników)

p - liczba kolumn (zmiennych)

"Gruba" baza danych

n - liczba rekordów (osobników)

p - liczba kolumn (zmiennych)

$X_{n \times p}$ - baza danych w postaci macierzowej

"Gruba" baza danych

n - liczba rekordów (osobników)

p - liczba kolumn (zmiennych)

$X_{n \times p}$ - baza danych w postaci macierzowej

"Długa baza danych": $n \gg p$ - "klasyczna" statystyka, problemy informatyczne, obliczeniowe

"Gruba" baza danych

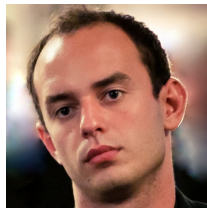
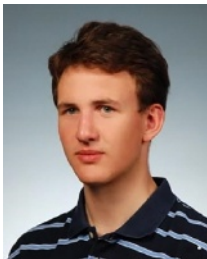
n - liczba rekordów (osobników)

p - liczba kolumn (zmiennych)

$X_{n \times p}$ - baza danych w postaci macierzowej

"Długa baza danych": $n \gg p$ - "klasyczna" statystyka, problemy informatyczne, obliczeniowe

"Gruba baza danych": $p \gg n$ - istotne problemy współczesnej statystyki

Identyfikacja powiązań między zmiennymi

Identyfikacja powiązań między zmiennymi

Przewidywanie wartości jednej ze zmiennych w oparciu o pozostałe zmienne:

Identyfikacja powiązań między zmiennymi

Przewidywanie wartości jednej ze zmiennych w oparciu o pozostałe zmienne:

przewidywanie ryzyka niespłacenia kredytu

Identyfikacja powiązań między zmiennymi

Przewidywanie wartości jednej ze zmiennych w oparciu o pozostałe zmienne:

przewidywanie ryzyka niespłacenia kredytu

identyfikacja genów wpływających na pewną cechę

Identyfikacja powiązań między zmiennymi

Przewidywanie wartości jednej ze zmiennych w oparciu o pozostałe zmienne:

przewidywanie ryzyka niespłacenia kredytu

identyfikacja genów wpływających na pewną cechę

przewidywanie reakcji pacjentów na terapię

Identyfikacja powiązań między zmiennymi

Przewidywanie wartości jednej ze zmiennych w oparciu o pozostałe zmienne:

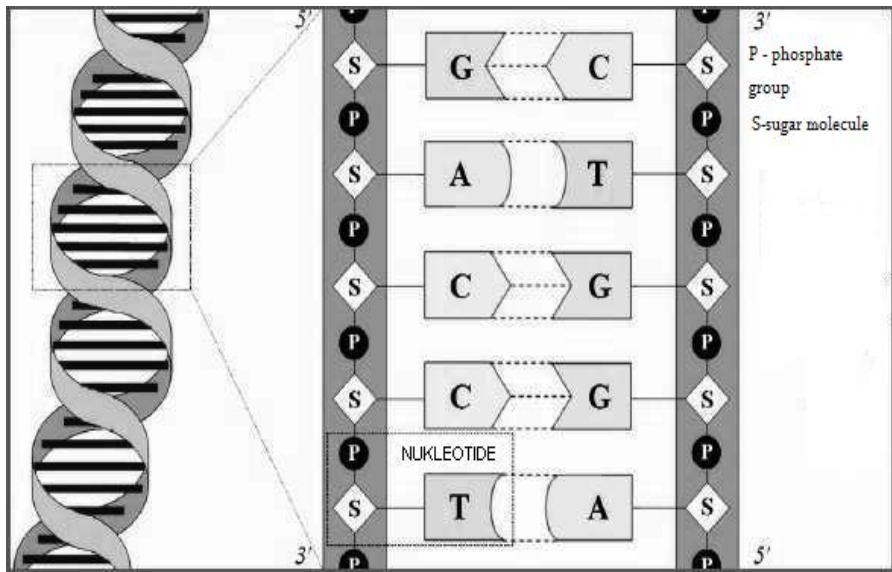
przewidywanie ryzyka niespłacenia kredytu

identyfikacja genów wpływających na pewną cechę

przewidywanie reakcji pacjentów na terapię

wybór zwierząt do hodowli

Struktura DNA

Zmienność genetyczna w populacjach ludzkich

- Około 99,9% informacji genetycznej jest dokładnie taka sama u wszystkich ludzi.
- **Polimorfizm** to różnica w strukturze DNA, która występuje u co najmniej 1% populacji.
- **Polimorfizm Pojedynczego Nukelotydu (Single Nucleotide Polymorphism, SNP)** - polimorfizm w pojedynczej bazie nukleotydowej:
 - Typowy SNP: pozycja w której
 - 85% populacji ma Cytozynę (C)
 - 15% ma Tyminę (T).
- Zwykle w danym lokusie występują tylko dwie formy SNPa
- trzy genotypy : AA, Aa, aa.

Cel: Lokalizacja mutacji wpływających na zadane cechy.

Cel: Lokalizacja mutacji wpływających na zadane cechy.

Y - cecha ilościowa

Cel: Lokalizacja mutacji wpływających na zadane cechy.

Y - cecha ilościowa

Przykłady: ciśnienie krwi, poziom cholesterolu, poziom ekspresji genu

$Y = (Y_1, \dots, Y_n)^T$ - wektor wartości cech dla n osobników

$Y = (Y_1, \dots, Y_n)^T$ - wektor wartości cech dla n osobników

$G_{n \times M}$ - macierz genotypów dla M SNP-ów

$Y = (Y_1, \dots, Y_n)^T$ - wektor wartości cech dla n osobników

$G_{n \times M}$ - macierz genotypów dla M SNP-ów

Zwykle $n \approx k \times 100$ lub $k \times 1000$, $m \approx k \times 10,000$ lub
 $m \approx k \times 100,000$

Wielokrotne testowanie (1)

Wielokrotne testowanie : osobne testy w każdym SNP-ie

Wielokrotne testowanie (1)

Wielokrotne testowanie : osobne testy w każdym SNP-ie

Analiza wariancji lub prosta regresja liniowa - zwykłe kodowanie efektów addytywnych

$$X_{ij} = \begin{cases} 0 & \text{if } G_{ij} = aa \\ 1 & \text{if } G_{ij} = Aa \\ 2 & \text{if } G_{ij} = AA \end{cases}$$

Wielokrotne testowanie (1)

Wielokrotne testowanie : osobne testy w każdym SNP-ie

Analiza wariancji lub prosta regresja liniowa - zwykłe kodowanie efektów addytywnych

$$X_{ij} = \begin{cases} 0 & \text{if } G_{ij} = aa \\ 1 & \text{if } G_{ij} = Aa \\ 2 & \text{if } G_{ij} = AA \end{cases}$$

Model regresji

$$Y_i = \beta_0 + \beta_j X_{ij} + \epsilon_i, \quad \epsilon_i \sim N(0, \sigma_\epsilon^2) \quad .$$

Wielokrotne testowanie (1)

Wielokrotne testowanie : osobne testy w każdym SNP-ie

Analiza wariancji lub prosta regresja liniowa - zwykłe kodowanie efektów addytywnych

$$X_{ij} = \begin{cases} 0 & \text{if } G_{ij} = aa \\ 1 & \text{if } G_{ij} = Aa \\ 2 & \text{if } G_{ij} = AA \end{cases}$$

Model regresji

$$Y_i = \beta_0 + \beta_j X_{ij} + \epsilon_i, \quad \epsilon_i \sim N(0, \sigma_\epsilon^2) \quad .$$

$\hat{\beta}_i$: klasyczny estymator β_i liczony metodą najmniejszych kwadratów

$$\hat{\beta}_i \sim N(\beta_i, \sigma^2)$$

$$\hat{\beta}_i \sim N(\beta_i, \sigma^2), \quad i = 1, \dots, m$$

Wielokrotne testowanie (2)

$$\hat{\beta}_i \sim N(\beta_i, \sigma^2), \quad i = 1, \dots, m$$

$$H_{0i} : \beta_i = 0 \quad \text{vs} \quad \beta_i \neq 0$$

$$\hat{\beta}_i \sim N(\beta_i, \sigma^2), \quad i = 1, \dots, m$$

$$H_{0i} : \beta_i = 0 \quad \text{vs} \quad \beta_i \neq 0$$

Odrzucamy H_{0i} kiedy $|\hat{\beta}_i| > c$

Wielokrotne testowanie (2)

$$\hat{\beta}_i \sim N(\beta_i, \sigma^2), \quad i = 1, \dots, m$$

$$H_{0i} : \beta_i = 0 \quad \text{vs} \quad \beta_i \neq 0$$

Odrzucamy H_{0i} kiedy $|\hat{\beta}_i| > c$

Poziom istotności: $\alpha = P_{H_{0i}}(|\hat{\beta}_i| > c)$

Wielokrotne testowanie (2)

$$\hat{\beta}_i \sim N(\beta_i, \sigma^2), \quad i = 1, \dots, m$$

$$H_{0i} : \beta_i = 0 \quad \text{vs} \quad \beta_i \neq 0$$

Odrzucamy H_{0i} kiedy $|\hat{\beta}_i| > c$

Poziom istotności: $\alpha = P_{H_{0i}}(|\hat{\beta}_i| > c)$

	H_0 przyjęta	H_0 odrzucona	
H_0 prawdziwa	U	V	M_0
H_0 fałszywa	T	S	M_1
	W	R	M

Wielokrotne testowanie (2)

$$\hat{\beta}_i \sim N(\beta_i, \sigma^2), \quad i = 1, \dots, m$$

$$H_{0i} : \beta_i = 0 \quad \text{vs} \quad \beta_i \neq 0$$

Odrzucamy H_{0i} kiedy $|\hat{\beta}_i| > c$

Poziom istotności: $\alpha = P_{H_{0i}}(|\hat{\beta}_i| > c)$

	H_0 przyjęta	H_0 odrzucona	
H_0 prawdziwa	U	V	M_0
H_0 fałszywa	T	S	M_1
	W	R	M

$$FWER = P(V > 0), \quad FDR = E\left(\frac{V}{R \vee 1}\right)$$

Wielokrotne testowanie (2)

$$\hat{\beta}_i \sim N(\beta_i, \sigma^2), \quad i = 1, \dots, m$$

$$H_{0i} : \beta_i = 0 \quad \text{vs} \quad \beta_i \neq 0$$

Odrzucamy H_{0i} kiedy $|\hat{\beta}_i| > c$

Poziom istotności: $\alpha = P_{H_{0i}}(|\hat{\beta}_i| > c)$

	H_0 przyjęta	H_0 odrzucona	
H_0 prawdziwa	U	V	M_0
H_0 fałszywa	T	S	M_1
	W	R	M

$$FWER = P(V > 0), \quad FDR = E\left(\frac{V}{R \vee 1}\right)$$

$$E(V) = \alpha M_0$$

Wielokrotne testowanie (2)

$$\hat{\beta}_i \sim N(\beta_i, \sigma^2), \quad i = 1, \dots, m$$

$$H_{0i} : \beta_i = 0 \quad \text{vs} \quad \beta_i \neq 0$$

Odrzucamy H_{0i} kiedy $|\hat{\beta}_i| > c$

Poziom istotności: $\alpha = P_{H_{0i}}(|\hat{\beta}_i| > c)$

	H_0 przyjęta	H_0 odrzucona	
H_0 prawdziwa	U	V	M_0
H_0 fałszywa	T	S	M_1
	W	R	M

$$FWER = P(V > 0), \quad FDR = E\left(\frac{V}{R \vee 1}\right)$$

$$E(V) = \alpha M_0$$

$$\alpha = 0.05, M_0 = 5000 \rightarrow E(V) = 250$$

Korekta Bonferroniego: Stosujemy poziom istotności $\frac{\alpha}{M}$.

W GWAS typowo $M \approx 10^6$ i $\alpha = 5 \times 10^{-8}$

Korekta Bonferroniego: Stosujemy poziom istotności $\frac{\alpha}{M}$.

W GWAS typowo $M \approx 10^6$ i $\alpha = 5 \times 10^{-8}$

Procedura Benjaminiego-Hochberga:

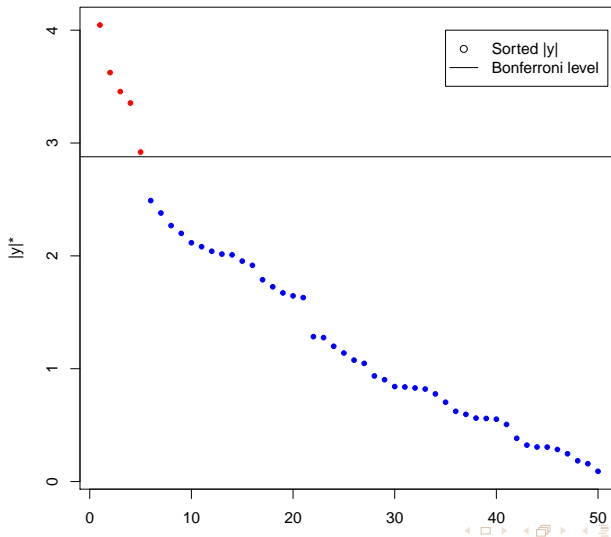
- (1) $|\hat{\beta}|_{(1)} \geq |\hat{\beta}|_{(2)} \geq \dots \geq |\hat{\beta}|_{(M)}$
- (2) Szukamy największego indeksu i takiego, że

$$|\hat{\beta}|_{(i)} \geq \sigma \Phi^{-1}(1 - \alpha_i), \quad \alpha_i = \alpha \frac{i}{2M}, \quad (1)$$

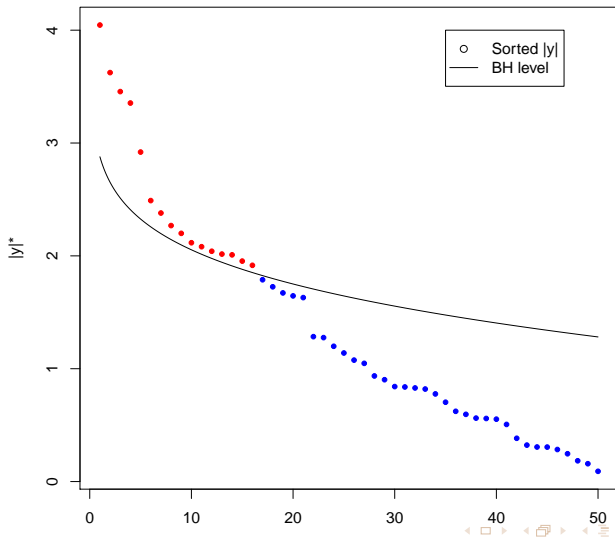
Nazywamy ten indeks i_{SU} .

- (3) Odrzucamy wszystkie $H_{(i)}$ dla których $i \leq i_{SU}$

Korekta Bonferroni

Korekta Benjaminiego-Hochberga

Próba POPRES rzeczywistych genomów z dbGaP

- 309790 SNPów dla 649 osób pochodzenia europejskiego

Próba POPRES rzeczywistych genomów z dbGaP

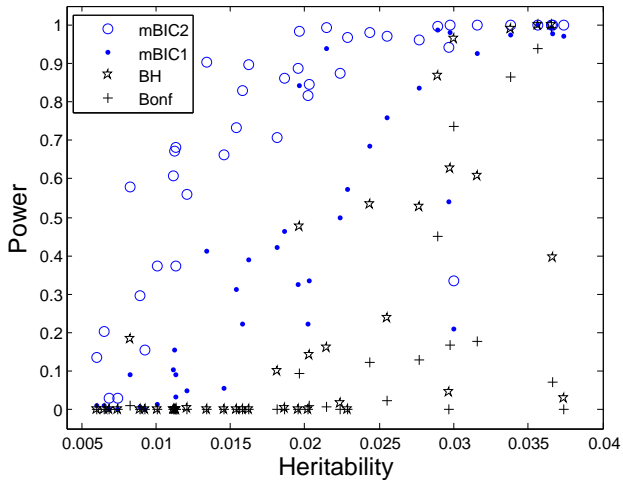
- 309790 SNPów dla 649 osób pochodzenia europejskiego
- $k = 40$ odległych (niezależnych) mutacji

Próba POPRES rzeczywistych genomów z dbGaP

- 309790 SNPów dla 649 osób pochodzenia europejskiego
- $k = 40$ odległych (niezależnych) mutacji
- 1000 replikacji z modelu addytywnego M
$$Y = X_M \beta_M + \epsilon, \quad \epsilon_i \sim (0, 1)$$

Próba POPRES rzeczywistych genomów z dbGaP

- 309790 SNPów dla 649 osób pochodzenia europejskiego
- $k = 40$ odległych (niezależnych) mutacji
- 1000 replikacji z modelu addytywnego M
$$Y = X_M \beta_M + \epsilon, \quad \epsilon_i \sim (0, 1)$$
- β_j równomiernie rozłożone na odcinku $[0.27, 0.66]$

Cel: Estymacja β w modelu

$$Y = X_{n \times p} \beta + \epsilon, \quad \epsilon \sim N(0, \sigma^2 I_{n \times n}), \quad p \gg n$$

Cel: Estymacja β w modelu

$$Y = X_{n \times p} \beta + \epsilon, \quad \epsilon \sim N(0, \sigma^2 I_{n \times n}), \quad p \gg n$$

Zadanie wykonalne przy założeniu $\|\beta\|_0 = k \ll n$ (założenie o rzadkości)

Kryteria wyboru modelu (1)

Cel: Estymacja β w modelu

$$Y = X_{n \times p} \beta + \epsilon, \quad \epsilon \sim N(0, \sigma^2 I_{n \times n}), \quad p \gg n$$

Zadanie wykonalne przy założeniu $\|\beta\|_0 = k \ll n$ (założenie o rzadkości)

Kryteria wyboru modelu: minimalizujemy $\|Y - X\beta\|^2 + \text{pen}(k)$

Kryteria wyboru modelu (2)

AIC $pen(k) = 2k$, BIC $pen(k) = k \log n$ generują dużo fałszywych odkryć gdy p jest duże

Kryteria wyboru modelu (2)

AIC $pen(k) = 2k$, BIC $pen(k) = k \log n$ generują dużo fałszywych odkryć gdy p jest duże

Risk Inflation Criterion [RIC, Foster and George (1994)]

$pen(k) = 2\sigma^2 k \log p$ - "korekta Bonferroniego"

Kryteria wyboru modelu (2)

AIC $pen(k) = 2k$, BIC $pen(k) = k \log n$ generują dużo fałszywych odkryć gdy p jest duże

Risk Inflation Criterion [RIC, Foster and George (1994)]

$pen(k) = 2\sigma^2 k \log p$ - "korekta Bonferroniego"

BHRIC (Abramovich et al. (2006), Foster and Stine (1999), Birge and Massart (2001))

$pen(k) = 2\sigma^2 \sum_{i=1}^k \log(p/i)$ - "korekta Benjaminiego-Hochberga"

Kryteria wyboru modelu (2)

AIC $pen(k) = 2k$, BIC $pen(k) = k \log n$ generują dużo fałszywych odkryć gdy p jest duże

Risk Inflation Criterion [RIC, Foster and George (1994)]

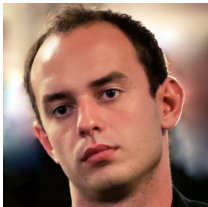
$pen(k) = 2\sigma^2 k \log p$ - "korekta Bonferroniego"

BHRIC (Abramovich et al. (2006), Foster and Stine (1999), Birge and Massart (2001))

$pen(k) = 2\sigma^2 \sum_{i=1}^k \log(p/i)$ - "korekta Benjaminiego-Hochberga"
Bogdan et al. (Genetics, 2004), Żak-Szatkowska and Bogdan (CSDA, 2011), Frommlet et al. (CSDA, 2012)

mBIC, mBIC2 - połączenie kary BIC i BHRIC - motywacja Bayesowska

Populacje mieszane (1)

Populacje mieszane (2)

Problem - duża utrata mocy w związku z wielokrotnym testowaniem, potrzebne duże próby

Populacje mieszane (2)

Problem - duża utrata mocy w związku z wielokrotnym testowaniem, potrzebne duże próby

Rozwiązanie dostępne w populacjach mieszanych - wykorzystanie informacji o pochodzeniu fragmentów genomu

Populacje mieszane (2)

Problem - duża utrata mocy w związku z wielokrotnym testowaniem, potrzebne duże próby

Rozwiązanie dostępne w populacjach mieszanych - wykorzystanie informacji o pochodzeniu fragmentów genomu

Silne korelacje - 100-krotna redukcja liczby testów

Populacje mieszane (2)

Problem - duża utrata mocy w związku z wielokrotnym testowaniem, potrzebne duże próby

Rozwiązanie dostępne w populacjach mieszanych - wykorzystanie informacji o pochodzeniu fragmentów genomu

Silne korelacje - 100-krotna redukcja liczby testów

P. Szulc, M. Bogdan, F. Frommlet, H. Tang, "Joint Genotype- and Ancestry-based Genome-wide Association Studies in Admixed Populations", *Genetic Epidemiology*, 2017.

Populacje mieszane (2)

Problem - duża utrata mocy w związku z wielokrotnym testowaniem, potrzebne duże próby

Rozwiązanie dostępne w populacjach mieszanych - wykorzystanie informacji o pochodzeniu fragmentów genomu

Silne korelacje - 100-krotna redukcja liczby testów

P. Szulc, M. Bogdan, F. Frommlet, H. Tang, "Joint Genotype- and Ancestry-based Genome-wide Association Studies in Admixed Populations", *Genetic Epidemiology*, 2017.

P. Szulc, pakiet *bigstep*, przetwarza dane które nie mieszczą się w RAM

Populacje mieszane (2)

Problem - duża utrata mocy w związku z wielokrotnym testowaniem, potrzebne duże próby

Rozwiązanie dostępne w populacjach mieszanych - wykorzystanie informacji o pochodzeniu fragmentów genomu

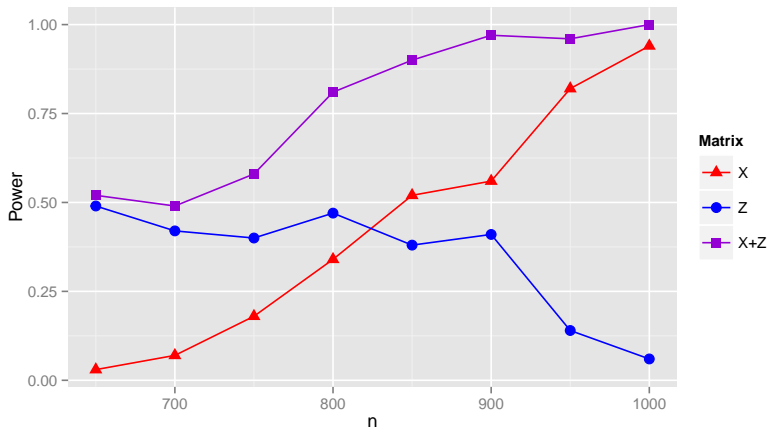
Silne korelacje - 100-krotna redukcja liczby testów

P. Szulc, M. Bogdan, F. Frommlet, H. Tang, "Joint Genotype- and Ancestry-based Genome-wide Association Studies in Admixed Populations", *Genetic Epidemiology*, 2017.

P. Szulc, pakiet *bigstep*, przetwarza dane które nie mieszczą się w RAM

$$\begin{aligned} \text{mBIC2}(X_M, Z_A) = & n \log \text{RSS} + (k_1 + k_2) \log n + 2k_1 \log(p/4) \\ & + 2k_2 \log(p^{ef}/4) - 2 \log(k_1!) - 2 \log(k_2!) \end{aligned}$$

Populacje mieszane (3)

SLOPE - wypukła relaksacja mBIC2

M. Bogdan, E. van den Berg, C. Sabatti, W. Su, E. J. Candès,
"SLOPE – Adaptive Variable Selection via Convex Optimization",
Annals of Applied Statistics, **9** (3), 1103–1140, 2015.

SLOPE jest rozwiązaniem problemu optymalizacyjnego

$$\min_{b \in \mathbb{R}^p} \quad \frac{1}{2} \|y - Xb\|_{\ell_2}^2 + \lambda_1 |b|_{(1)} + \lambda_2 |b|_{(2)} + \cdots + \lambda_p |b|_{(p)},$$

where $\lambda_1 \geq \lambda_2 \geq \cdots \geq \lambda_p \geq 0$ and $|b|_{(1)} \geq |b|_{(2)} \geq \cdots \geq |b|_{(p)}$

M. Bogdan, E. van den Berg, C. Sabatti, W. Su, E. J. Candès,
"SLOPE – Adaptive Variable Selection via Convex Optimization",
Annals of Applied Statistics, **9** (3), 1103–1140, 2015.

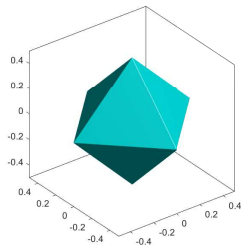
SLOPE jest rozwiązaniem problemu optymalizacyjnego

$$\min_{b \in \mathbb{R}^p} \quad \frac{1}{2} \|y - Xb\|_{\ell_2}^2 + \lambda_1 |b|_{(1)} + \lambda_2 |b|_{(2)} + \cdots + \lambda_p |b|_{(p)},$$

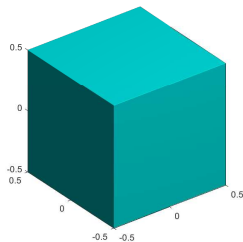
where $\lambda_1 \geq \lambda_2 \geq \cdots \geq \lambda_p \geq 0$ and $|b|_{(1)} \geq |b|_{(2)} \geq \cdots \geq |b|_{(p)}$

Pakiet *SLOPE* autorstwa E. Pattersona

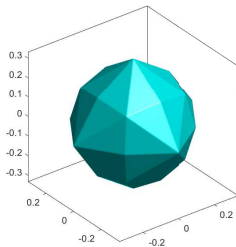
Kule jednostkowe dla różnych wersji SLOPE autorstwa D.Brzyskiego

$[(2,2,2)]$

$[(2,0,0)]$

$[(3,2,1)]$

SLOPE w przeciwieństwie do LASSO umożliwia uzyskanie optymalnego rzędu błędu estymacji

SLOPE w przeciwieństwie do LASSO umożliwia uzyskanie optymalnego rzędu błędu estymacji

Su i Candès, *Ann. Statist.* 2016, z dokładnością do stałej,
Gaussowski plan eksperymentu

SLOPE w przeciwieństwie do LASSO umożliwia uzyskanie optymalnego rzędu błędu estymacji

Su i Candès, *Ann. Statist.* 2016, z dokładnością do stałej, Gaussowski plan eksperymentu

Bellec, Lecué, Tsybakov, arXiv, 2016, ogólne macierze spełniające "Restricted Eigenvalue Condition"

SLOPE w przeciwieństwie do LASSO umożliwia uzyskanie optymalnego rzędu błędu estymacji

Su i Candès, *Ann. Statist.* 2016, z dokładnością do stałej, Gaussowski plan eksperymentu

Bellec, Lecué, Tsybakov, arXiv, 2016, ogólne macierze spełniające "Restricted Eigenvalue Condition"

Bellec i Tsybakov, arXiv 2017

SLOPE w przeciwieństwie do LASSO umożliwia uzyskanie optymalnego rzędu błędu estymacji

Su i Candès, *Ann. Statist.* 2016, z dokładnością do stałej, Gaussowski plan eksperymentu

Bellec, Lecué, Tsybakov, arXiv, 2016, ogólne macierze spełniające "Restricted Eigenvalue Condition"

Bellec i Tsybakov, arXiv 2017

Rozszerzenia do GLM: Abramovich i Grinshtein, arXiv, 2017

Alquier, Cottet i Lecué, arXiv, 2017

D. Brzyski, C.B. Peterson, P.Sobczyk, E.J. Candès, M. Bogdan, C. Sabatti, “Controlling the rate of GWAS false discoveries”, Genetics, 2017.

D. Brzyski, C.B. Peterson, P.Sobczyk, E.J. Candès, M. Bogdan, C. Sabatti, “Controlling the rate of GWAS false discoveries”, Genetics, 2017.

Pakiet *geneSLOPE* autorstwa P. Sobczyka

D. Brzyski, C.B. Peterson, P.Sobczyk, E.J. Candès, M. Bogdan, C. Sabatti, "Controlling the rate of GWAS false discoveries", *Genetics*, 2017.

Pakiet *geneSLOPE* autorstwa P. Sobczyka

S. Lee, D. Brzyski, M. Bogdan, "Fast Saddle-Point Algorithm for Generalized Dantzig Selector and FDR Control with the Ordered l_1 -Norm", *Proceedings of the 19th International Conference on Artificial Intelligence and Statistics, JMLR:W and CP vol.51*, 780–789, 2016

Grupowe SLOPE (1)

D. Brzyski, A. Gossmann, W.Su, M. Bogdan, "Group SLOPE - adaptive selection of groups of predictors", w recenzji do *Journal of the American Statistical Association*, Nagroda ENAR (East North American Region of International Biometric Society) dla Damiana Brzyskiego, Marzec 2017

D. Brzyski, A. Gossmann, W.Su, M. Bogdan, "Group SLOPE - adaptive selection of groups of predictors", w recenzji do *Journal of the American Statistical Association*, Nagroda ENAR (East North American Region of International Biometric Society) dla Damiana Brzyskiego, Marzec 2017

Pakiet *grpSLOPE* autorstwa A. Gossmanna

D. Brzyski, A. Gossmann, W. Su, M. Bogdan, "Group SLOPE - adaptive selection of groups of predictors", w recenzji do *Journal of the American Statistical Association*, Nagroda ENAR (East North American Region of International Biometric Society) dla Damiana Brzyskiego, Marzec 2017

Pakiet *grpSLOPE* autorstwa A. Gossmanna

A. Gossmann, S. Cao, D. Brzyski, L. Zhao, H. Deng, and Y. Wang, "A sparse regression method for group-wise feature selection with false discovery rate control", *IEEE/ACM Transactions on Computational Biology and Bioinformatics*, 2017

$n = 5402$, $p = 26233$ - słabo skorelowanych SNPów

$n = 5402$, $p = 26233$ - słabo skorelowanych SNPów

Scenariusz 1: $Y = X\beta + z$ - model addytywny

$n = 5402$, $p = 26233$ - słabo skorelowanych SNPów

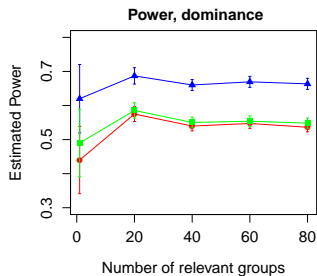
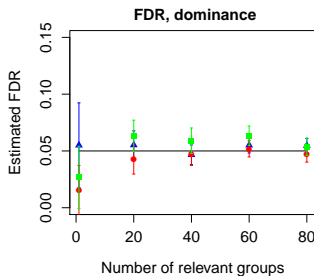
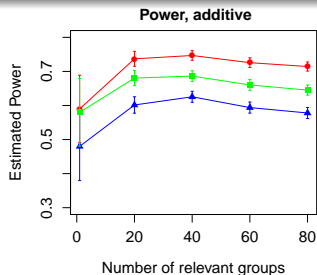
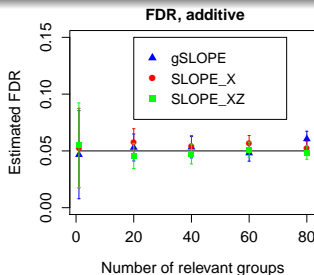
Scenariusz 1: $Y = X\beta + z$ - model addytywny

Scenariusz 2: modelowanie dominancji

$$\tilde{z}_{ij} = \begin{cases} -1 & \text{for } aa, AA \\ 1 & \text{for } aA \end{cases}, \quad (2)$$

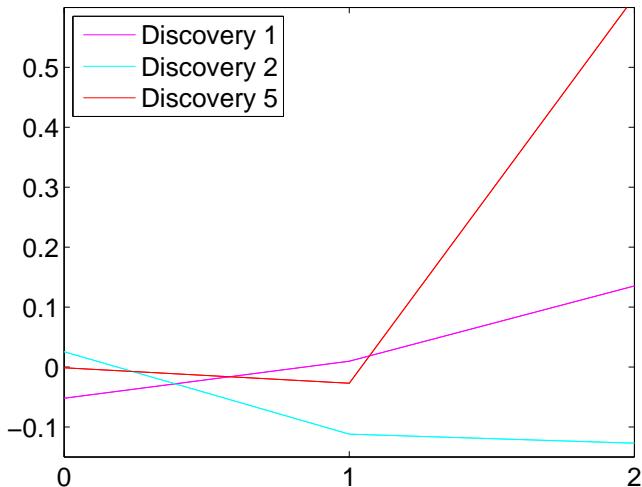
$$y = [X, Z][\beta'_X, \beta'_Z]' + \epsilon.$$

Wyniki symulacji

Geny wpływające na poziom trójglicerydów

5 nowych odkryć za pomocą grupowego SLOPE - rzadkie recesywne warianty.

Analiza Składowych Głównych - redukcja wymiaru w danych ómicznych

$X_{n \times p}$ - macierz danych (np. tzw. ekspresje genów), $n = k \times 100$,
 $p \approx 20000$ - liczba genów

Analiza Składowych Głównych - redukcja wymiaru w danych ómicznych

$X_{n \times p}$ - macierz danych (np. tzw. ekspresje genów), $n = k \times 100$,
 $p \approx 20000$ - liczba genów

Analiza Składowych Głównych - redukcja wymiaru w danych ómicznych”

$X_{n \times p}$ - macierz danych (np. tzw. ekspresje genów), $n = k \times 100$,
 $p \approx 20000$ - liczba genów

Założenie : $X = M + E$, gdzie M jest niskiego rzędu a E jest szumem losowym

Analiza Składowych Głównych - redukcja wymiaru w danych ómicznych

$X_{n \times p}$ - macierz danych (np. tzw. ekspresje genów), $n = k \times 100$,
 $p \approx 20000$ - liczba genów

Założenie : $X = M + E$, gdzie M jest niskiego rzędu a E jest szumem losowym

Zwykle zakłada się, że $e_{ij} \sim N(0, \sigma)$

Analiza Składowych Głównych - redukcja wymiaru w danych ómicznych”

$X_{n \times p}$ - macierz danych (np. tzw. ekspresje genów), $n = k \times 100$,
 $p \approx 20000$ - liczba genów

Założenie : $X = M + E$, gdzie M jest niskiego rzędu a E jest szumem losowym

Zwykle zakłada się, że $e_{ij} \sim N(0, \sigma)$

Cel matematyczny - odzyskanie M , separacja sygnału od szumu

Analiza Składowych Głównych - redukcja wymiaru w danych ómicznych”

$X_{n \times p}$ - macierz danych (np. tzw. ekspresje genów), $n = k \times 100$,
 $p \approx 20000$ - liczba genów

Założenie : $X = M + E$, gdzie M jest niskiego rzędu a E jest szumem losowym

Zwykle zakłada się, że $e_{ij} \sim N(0, \sigma)$

Cel matematyczny - odzyskanie M , separacja sygnału od szumu

Cel praktyczny - kompresja danych, kilka wektorów bazowych [składowych głównych] może zawierać większość informacji danych i być użytych do predykcji

Metoda - rozkład X według wartości osobliwych:

$$X = U_{n \times l} D_{l \times l} V_{l \times p}^T ,$$

$$U^T U = I_{l \times l}, V^T V = I_{l \times l}, \quad l = \min\{n, p\}$$

Metoda - rozkład X według wartości osobliwych:

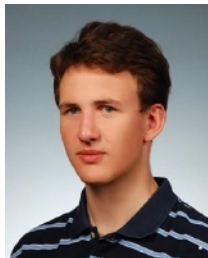
$$X = U_{n \times l} D_{l \times l} V_{l \times p}^T ,$$

$$U^T U = I_{l \times l}, V^T V = I_{l \times l}, \quad l = \min\{n, p\}$$

Cel statystyczny - ustalenie rzędu k macierzy M

PESEL (PEnalized SEmi-integrated Likelihood)

Sobczyk, Bogdan, Josse, Journal of Computational Graphical Statistics, 2017

$A_1 \in A_2 \in A_3 \dots$ - zagnieżdżony ciąg modeli statystycznych

$A_1 \in A_2 \in A_3 \dots$ - zagnieżdżony ciąg modeli statystycznych

Bayesowskie Kryterium Informacyjne (BIC) (1)

$A_1 \in A_2 \in A_3 \dots$ - zagnieżdżony ciąg modeli statystycznych

W naszym przypadku A_k - model zakładający, że liczba niezerowych wartości singularnych jest nie większa od k

Bayesowskie Kryterium Informacyjne (BIC) (1)

$A_1 \in A_2 \in A_3 \dots$ - zagnieżdżony ciąg modeli statystycznych

W naszym przypadku A_k - model zakładający, że liczba niezerowych wartości singularnych jest nie większa od k

θ - wektor parametrów modelu A_k :

elementy macierzy $U_k \in S_{k,n}$, $V_k \in S_{k,p}$, D_k , i σ

$S_{k,n}$ - rozmaitość Stiefela macierzy ortonormalnych wymiaru $n \times k$

Bayesowskie Kryterium Informacyjne (BIC) (1)

$A_1 \in A_2 \in A_3 \dots$ - zagnieżdżony ciąg modeli statystycznych

W naszym przypadku A_k - model zakładający, że liczba niezerowych wartości singularnych jest nie większa od k

θ - wektor parametrów modelu A_k :

elementy macierzy $U_k \in S_{k,n}$, $V_k \in S_{k,p}$, D_k , i σ

$S_{k,n}$ - rozmaitość Stiefela macierzy ortonormalnych wymiaru $n \times k$

$l(X, \theta)$ - funkcja wiarygodności (gęstość rozkładu łącznego opisującego dane)

Bayesowskie Kryterium Informacyjne (BIC) (2)

W ogólnej sytuacji Bayesowskie Kryterium Informacyjne zaleca wybór modelu maksymalizującego

$$\max_{\theta \in A_k} \log l(X, \theta) - 1/2 \dim(A_k) \log N$$

gdzie N jest liczbą niezależnych obserwacji

Bayesowskie Kryterium Informacyjne (BIC) (2)

W ogólnej sytuacji Bayesowskie Kryterium Informacyjne zaleca wybór modelu maksymalizującego

$$\max_{\theta \in A_k} \log l(X, \theta) - 1/2 \dim(A_k) \log N$$

gdzie N jest liczbą niezależnych obserwacji

Uzasadnione (zgodne) w przypadkach gdy $\dim(A_k) = \text{const}$ gdy $N \rightarrow \infty$

Bayesowskie Kryterium Informacyjne (BIC) (2)

W ogólnej sytuacji Bayesowskie Kryterium Informacyjne zaleca wybór modelu maksymalizującego

$$\max_{\theta \in A_k} \log l(X, \theta) - 1/2 \dim(A_k) \log N$$

gdzie N jest liczbą niezależnych obserwacji

Uzasadnione (zgodne) w przypadkach gdy $\dim(A_k) = \text{const}$ gdy $N \rightarrow \infty$

U nas $N = np$ a $\dim(A_k)$ rośnie liniowo ze względu na n i na p

Bayesowskie Kryterium Informacyjne (BIC) (2)

W ogólnej sytuacji Bayesowskie Kryterium Informacyjne zaleca wybór modelu maksymalizującego

$$\max_{\theta \in A_k} \log l(X, \theta) - 1/2 \dim(A_k) \log N$$

gdzie N jest liczbą niezależnych obserwacji

Uzasadnione (zgodne) w przypadkach gdy $\dim(A_k) = \text{const}$ gdy $N \rightarrow \infty$

U nas $N = np$ a $\dim(A_k)$ rośnie liniowo ze względu na n i na p

Pomysł - redukcja liczby parametrów poprzez wyciąłkowanie względem pewnego rozkładu a priori

Zakładamy, że $M = TW^T$, gdzie
 $T = [t_{i,l}]_{n \times k}$ jest macierzą zawierającą wartości zmiennych
ukrytych rozpinających dane,
 $W = [w_{i,l}]_{p \times k}$ jest macierzą współczynników.

Zakładamy, że $M = TW^T$, gdzie
 $T = [t_{i,l}]_{n \times k}$ jest macierzą zawierającą wartości zmiennych
ukrytych rozpinających dane,
 $W = [w_{i,l}]_{p \times k}$ jest macierzą współczynników.
rozkład apriori -

$$w_{j\cdot} \sim N(0, I_k)$$

co implikuje, że $x_{\cdot 1}, \dots, x_{\cdot p}$ są niezależnymi zmiennymi losowymi z
rozkładu

$$x_{\cdot j} \sim N(0; TT^T + \sigma^2 I_n) \quad .$$

Zakładamy, że $M = TW^T$, gdzie
 $T = [t_{i,l}]_{n \times k}$ jest macierzą zawierającą wartości zmiennych
ukrytych rozpinających dane,
 $W = [w_{i,l}]_{p \times k}$ jest macierzą współczynników.
rozkład apriori -

$$w_{j\cdot} \sim N(0, I_k)$$

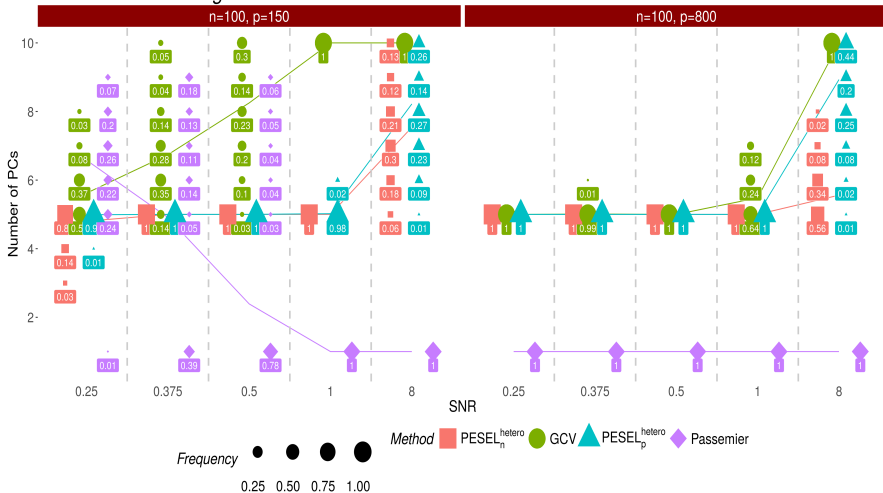
co implikuje, że $x_{\cdot 1}, \dots, x_{\cdot p}$ są niezależnymi zmiennymi losowymi z
rozkładu

$$x_{\cdot j} \sim N(0; TT^T + \sigma^2 I_n) \quad .$$

Teraz mamy p niezależnych wektorów a liczba parametrów nie
zależy od p - możemy pryncypialnie stosować BIC o ile $p \gg n$

Zakłócenia z rozkładu logarytmiczno-normalnego

Lognormal noise. Estimated number of PCs as a function of SNR.

Multiple Latent Component Clustering, Sobczyk, Wilczyński,
Bogdan, Josse

Multiple Latent Component Clustering, Sobczyk, Wilczyński, Bogdan, Josse

Nagrody dla młodych naukowców dla P. Sobczyka (Vienna workshop on simulation, 2015) i S. Wilczyńskiego (International Conference on Biometrics and Bio-Pharmaceutical Statistics, Wiedeń 2017)

Multiple Latent Component Clustering, Sobczyk, Wilczyński, Bogdan, Josse

Nagrody dla młodych naukowców dla P. Sobczyka (Vienna workshop on simulation, 2015) i S. Wilczyńskiego (International Conference on Biometrics and Bio-Pharmaceutical Statistics, Wiedeń 2017)

Cel: Identyfikacja grup powiązanych zmiennych (ścieżek sygnałowych) i wybór odpowiednich składowych głównych.

Multiple Latent Component Clustering, Sobczyk, Wilczyński, Bogdan, Josse

Nagrody dla młodych naukowców dla P. Sobczyka (Vienna workshop on simulation, 2015) i S. Wilczyńskiego (International Conference on Biometrics and Bio-Pharmaceutical Statistics, Wiedeń 2017)

Cel: Identyfikacja grup powiązanych zmiennych (ścieżek sygnałowych) i wybór odpowiednich składowych głównych.

Matematycznie: podział zmiennych na grupy z których każda rozpięta jest przez kilka zmiennych ukrytych.

Multiple Latent Component Clustering, Sobczyk, Wilczyński, Bogdan, Josse

Nagrody dla młodych naukowców dla P. Sobczyka (Vienna workshop on simulation, 2015) i S. Wilczyńskiego (International Conference on Biometrics and Bio-Pharmaceutical Statistics, Wiedeń 2017)

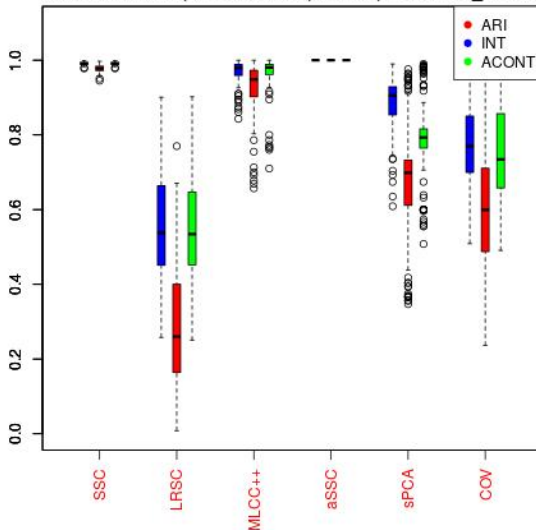
Cel: Identyfikacja grup powiązanych zmiennych (ścieżek sygnałowych) i wybór odpowiednich składowych głównych.

Matematycznie: podział zmiennych na grupy z których każda rozpięta jest przez kilka zmiennych ukrytych.

Pakiet *varclust* autorstwa P. Sobczyka- Algorytm K-średnich wokół składowych głównych. Estymacja liczby grup i ich wymiarowości za pomocą modyfikacji kryterium Bayesowskiego.

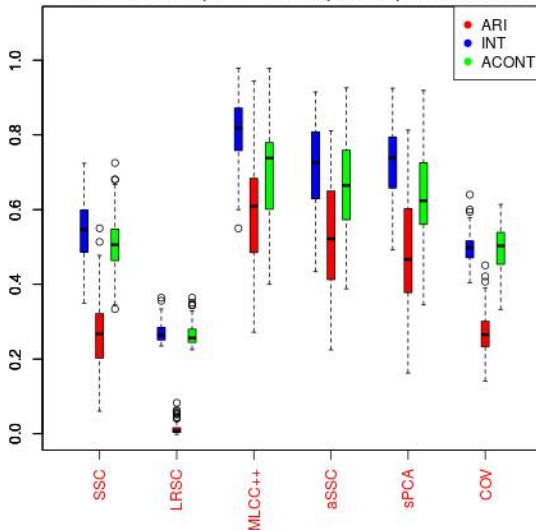
Varclust (1)

Values of ARI, Integration and Acontamination
repetitions=100, # clusters=5, # observations=100,
variables=800, dimension=3, SNR=1, mode:not_shared

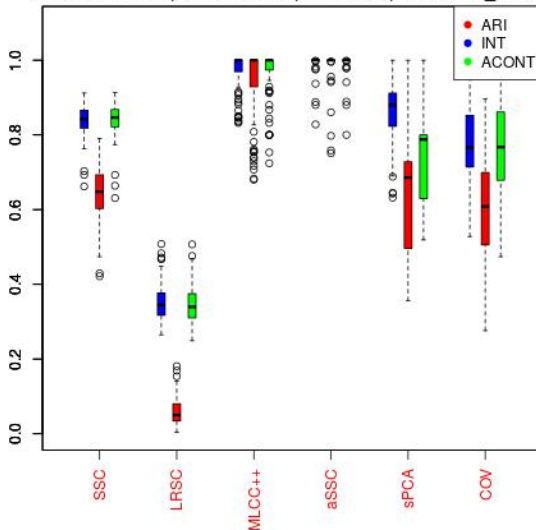
Varclust (2)

Values of ARI, Integration and Acontamination
repetitions=100, # clusters=5, # observations=100,
variables=800, dimension=3, SNR=1, mode:shared

Varclust (3)

Values of ARI, Integration and Acontamination
repetitions=100, # clusters=5, # observations=100,
variables=600, dimension=3, SNR=0.75, mode:not_shared

bigstep (P.Szulc) - kryteria informacyjne dla modelu regresji w "grubych" bazach danych

bigstep (P.Szulc) - kryteria informacyjne dla modelu regresji w "grubych" bazach danych

SLOPE (E. Paterson), *geneSLOPE* (P.Sobczyk), *grpSLOPE* (A. Gossmann) - optymalizacja wypukła dla modelu regresji w "grubych" bazach danych

bigstep (P.Szulc) - kryteria informacyjne dla modelu regresji w "grubych" bazach danych

SLOPE (E. Paterson), *geneSLOPE* (P.Sobczyk), *grpSLOPE* (A. Gossmann) - optymalizacja wypukła dla modelu regresji w "grubych" bazach danych

PESEL (P. Sobczyk) - estymacja liczby składowych głównych

bigstep (P.Szulc) - kryteria informacyjne dla modelu regresji w "grubych" bazach danych

SLOPE (E. Paterson), *geneSLOPE* (P.Sobczyk), *grpSLOPE* (A. Gossmann) - optymalizacja wypukła dla modelu regresji w "grubych" bazach danych

PESEL (P. Sobczyk) - estymacja liczby składowych głównych

varclust (P. Sobczyk) - klastrowanie w przestrzeniach nisko-wymiarowych, wersja robocza dostępna na *github*

bigstep (P.Szulc) - kryteria informacyjne dla modelu regresji w "grubych" bazach danych

SLOPE (E. Paterson), *geneSLOPE* (P.Sobczyk), *grpSLOPE* (A. Gossmann) - optymalizacja wypukła dla modelu regresji w "grubych" bazach danych

PESEL (P. Sobczyk) - estymacja liczby składowych głównych

varclust (P. Sobczyk) - klastrowanie w przestrzeniach nisko-wymiarowych, wersja robocza dostępna na *github*

Komentarze i uwagi mile widziane

bigstep (P.Szulc) - kryteria informacyjne dla modelu regresji w "grubych" bazach danych

SLOPE (E. Paterson), *geneSLOPE* (P.Sobczyk), *grpSLOPE* (A. Gossmann) - optymalizacja wypukła dla modelu regresji w "grubych" bazach danych

PESEL (P. Sobczyk) - estymacja liczby składowych głównych

varclust (P. Sobczyk) - klastrowanie w przestrzeniach nisko-wymiarowych, wersja robocza dostępna na *github*

Komentarze i uwagi mile widziane

Do zrobienia i przebadania - logistyczne *SLOPE* i "Ordered Dantzig Selector" - mamy wersje matlabowe